

Per Aage Brandt

SKRIFTENS NULPUNKT og den store blafren

(om tendenser i fransk post-filosofi)

Det kan "betale" sig at "illustrere" problemet på følgende måde: på spørgsmålet "*hvad er det samme?*" svares rimeligvis med spørgsmålet "*som hvad?*"; på spørgsmålet "*hvad er mening?*" svares sandsynligvis¹ "*med hvad?*"; men på spørgsmålet "*hvad er en sko?*" svarer kun en skælm eller enfoldig "*venstre eller højre?*". Der er således ting, der ikke spøges med, og omvendt ting, som *bør* omgås letfærdigt inden for rimelighedens grænser. Men forsøger man at spørge alvorligt om disse rimelighedens grænser selv, må man tåle, at alvorens tæppe så at sige rives væk under ens fødder, uden at spørgsmålet derfor bliver mere skæmtsomt. Man ser sit spørgsmål stillet i en ny modus, hvilket betyder, at hele dets adfærd som spørgsmål problematiseres; dets spørgende effekt er ligesom fjernet, for så vidt spørgeeffekten væsentligt knyttede sig til alvoren, aftog i form af retorisk spørgeform i tilknytning til de skæmtsomme materier, og tager form af et svævende vacuum over for det der er hinsides det latterlige.

Et spørgsmåls egen modus er en funktion af hvad spørgsmålet er *om*. I samme grad som emnet er massivt og fyldigt, positivt, i samme grad har spørgsmålet effekt. Ved emnemassens grænser patruljerer det yderste spørgsmål før tavsheden: "*er intet?*".

Siger man, at spørgsmål forholder sig til svar som erkendelsens teoretiske moment til dens empiriske moment, kan man sige, at et empirisk felt synes at konstituere sig ved en centrering som censurerer dets teori. Centreringsen illustreres i form af et koordinatsystem, hvis to akser da er empirien og teorien, og hvor den konstituerende funktion da er en ellipse eller lignende, lukket omkring en vis rimelighed, uden for hvilken der hverken kan spørges eller svares.

Et sådant *diskursivt system*, med dets *modale* regulering (dets positivitet og negativitet), dets grundlove og særlove, generative og transformati-onelle, lader sig naturligvis abstrakt objektivere, f.eks. i form af en eller anden grafisk model, og det kan tænkes studeret som formal mekanisme, givet i selvcentreret immanens, som en art filosofisk UFO². Alvorligere tegner situationen sig, hvis det skulle vise sig, at UFO-analytikeren ud fra sit kendskab til emnet en dag må slutte, at han selv befinder sig indeni en UFO af samme type. I så fald vil han rimeligvis reagere ved at opgive hele sit projekt; i modsat fald vil han være tvunget til at arbejde stik mod den lokale sunde fornuft, som især også er hans egen.